

‘Ik dacht altijd dat je de rest van je leven chemicus zou worden als je scheikunde had gestudeerd.’

Coach voor bèta's: Joke Tacoma

In een themanummer over techniek mag de invalshoek van de coach niet ontbreken. Wat zijn de problemen waar bèta's zoal tegenaan lopen in hun werk en hun privéleven? Joke Tacoma is de enige coach voor bèta's die zowel chemicus als psycholoog is. Zij is lid van de afdeling Rotterdam.

Door mijn tweede baan bij Philips ben ik coach geworden. Ik werkte op de afdeling Research & development van de *Integrated circuit*-fabriek. Door de recessie sloot die fabriek in 1990. Ik heb gebruik gemaakt van de outplacementmogelijkheid die we kregen aangeboden. Dat was de eerste keer dat ik echt ging nadenken over mijn loopbaan. Ik dacht altijd dat je de rest van je leven chemicus zou worden als je scheikunde had gestudeerd, maar er zijn natuurlijk meer mogelijkheden.

In het outplacementtraject bedacht ik, dat ik op middellange termijn auditor wilde worden en op lange termijn loopbaancoach, zoals mijn begeleider van het outplacementbureau. In 1993 werd ik auditor bij Lloyd's Register en toetste organisaties op de normen voor kwaliteitsmanagement (ISO 9000) en veiligheidsmanagement (VCA). Dat heb ik negen jaar gedaan en het was een goede voorbereiding op mijn werk als coach. Ik heb, zeker in het bedrijfsleven, alle mogelijke functies gezien en duizenden managers geïnterviewd. Dat is de basis voor de loopbaancoaching en de managementcoaching die ik bied. Omdat ik wist dat ik coach wilde worden, ben ik in de Lloyd's-tijd psychologie gaan studeren.

Het werk als auditor was prachtig, maar ik werd op het laatst gek van alle files waar ik iedere dag in zat, op weg naar de organisaties die ik moest toetsen. Daarom heb ik in 2002 ontslag genomen en Tacoma Coaching opgericht. Eerst bood ik alleen loopbaancoaching en managementcoaching aan. Nadat ik in 2007 afstudeerde als psycholoog is daar personal coaching bijgekomen.

Bètavraagstukken

Bèta's wisten me al snel te vinden. Ze kunnen goed googlen en willen graag een coach die niet zweverig is. Als chemicus spreek ik hun taal, ik ben praktisch en net zo gericht op logica als zij. Ook organisaties die veel bèta's in dienst hebben, zijn mijn klant. En het coachen van bèta's? Ik kan me geen mooier vak wensen.

Vragen die in Jokes praktijk veelvuldig voorkomen zijn: Hoe handhaaf ik me als vrouw in een mannenwereld? Waarom maak ik geen promotie? Hoe houd ik uitdaging in mijn werk? Waarom zijn verkooptechnieken belangrijk? Hoe kan ik mijn gevoelens beter uiten?

Hoe coach je bèta's?

Een bèta heeft een probleem als haar wereld niet logisch is. Als ik bèta's coach, gebruik ik dus logica. Bèta's zijn intelligent, gevoelig en vaak doelgericht. Vooral dat laatste is handig bij coaching, omdat we in het kennismakingsgesprek doelen vaststellen. Tijdens de coaching kijken we wat de kern van het probleem is. Meestal is dat een vooronderstelling die bij nader inzien niet gehandhaafd hoeft te blijven, bijvoorbeeld 'verkoop is niks voor mij'. Door te laten zien dat iedereen vrijwel dagelijks aan verkooptechnieken doet, ja ook mijn klant, wordt zij zich bewust van haar verkoopmethoden en kan zij die bewuster en meer doelgericht toepassen. Zichtbaarheid, laten merken dat je iemand begrijpt, meedenken. De opstap naar promotie.

Positie als vrouw

Hoe moet je je als vrouw handhaven in een mannenwereld? Daar heb ik zelf ervaring mee. Ik heb na mijn studie acht jaar als chemicus bij Philips gewerkt. In mijn eerste baan was ik de enige vrouw tussen vijftig mannen. Eerlijk gezegd vond ik het leuk. Het was heerlijk om onderzoek te doen en de mannen droegen me op handen. Misschien omdat ik ge-

woon mijn werk deed en me een van hen voelde. Als je je als vrouw niet prettig voelt tussen al die mannen, kun je het aan de orde stellen. Als dat niet het gewenste effect heeft, moet je je afvragen of je wel op je plek zit in de organisatie waar je werkt. Soms pas je gewoon niet in een cultuur, of dat nou aan de hoeveelheid mannen ligt of aan iets anders. In een andere organisatie met een andere cultuur kom je dan veel beter tot je recht. Door te netwerken ervaar je de verschillende organisatieculturen en kun je een betere keuze maken.

Slimmer

Soms zit het probleem dieper. Dan vindt de bèta bijvoorbeeld dat zij slimmer is dan haar partner. Dat voelt die ander, maar de bèta weigert het toe te geven. Als de ander daarover begint, vertoont zij ontwijkend gedrag. De partner loopt de kamer uit, begint over wat anders of houdt de mond.

Dan vraag ik door: Wat is slimmer? Moet een relatie gelijkwaardig zijn? Wat betekent gelijkwaardigheid voor jou? Net zo lang tot de bèta geen logisch antwoord meer kan geven. Dan gaat het over normen en waarden, over waardering en respect en over gevoelens. Over hoe je die beter kunt uiten. Ik vraag aan mijn klant wat zij op dat moment voelt en help haar om dat te verwoorden naar haar partner.

Dyslexie

Dyslexie komt regelmatig voor. Soms weten klanten niet dat ze dyslectisch zijn, maar vertellen ze over hun problemen met lezen en schrijven. De negatieve ervaringen op de lagere school en daarna kunnen zo'n invloed hebben, dat het in het volwassen leven uitmondt in een burn out. Dan moet je werken aan zelfvertrouwen en aan praktische gereedschappen om met de dyslexie om te gaan. Wel je eigen teksten schrijven, maar ze altijd laten controleren, bijvoorbeeld door een secretaresse of je partner.

Problemen zijn er om op te lossen

De vragen die mijn klanten stellen zijn niet exclusief voor mensen met een technische achtergrond. Maar bèta's houden van een soortgenoot, iemand die hun manier van denken kan volgen. Die niet zweverig is. Ik zeg wel eens gekscherend: Als een bèta een coach of een psycholoog nodig heeft, dan moet die naar mij. Niet naar een gewone coach of psycholoog, dat is zielig. Voor beide partijen.

Joke is eigenaar van Tacoma Coaching, www.tacomacoaching.nl, info@tacomacoaching.nl, tel. 010-452 1923